

LISTA OBJAWÓW MOGĄCYCH STANOWIĆ WSKAZANIE DO PRZEPROWADZENIA BADANIA INTEGRACJI SENSORYCZNEJ

Uwaga: pojedynczy objaw nie stanowi wskazania do diagnozy integracji sensorycznej, lecz występowanie kilku lub tym bardziej kilkunastu z nich - tak. Im starsze dziecko /zwłaszcza po 9 roku życia, gdy zasadniczy rozwój integracji sensorycznej powinien już być ukończony/, tym mniejsza ilość objawów uzasadnia skierowanie na badanie.

1. dziecko nie znajduje przyjemności w zabawach na świeżym powietrzu,
2. ma kłopoty z cięciem nożyczkami, rysowaniem po śladzie, kalkowaniem,
3. gdy pracuje nie pozwala innym stać obok siebie i przyglądać się,
4. ma trudności w przepisywaniu, przerysowywaniu z tablicy,
5. częściej niż inne dzieci w jego wieku odwraca znaki graficzne /cyfry, litery/,
6. podczas dłuższego siedzenia ma trudności utrzymaniem głowy w pozycji pionowej, podpira ją ręką, kładzie się na stoliku itp.,
7. często myli stronę prawą i lewą, w obrębie własnego ciała, w otaczającej przestrzeni,
8. u dziecka występują trudności z samodzielnym żuciem i przełykaniem pokarmów /preferuje dania papkowate/, z samodzielnym piciem,
9. potyka się i upada częściej niż rówieśnicy, prawie zawsze ma jakiś siniak czy zadrapanie,
10. ma kłopoty z samodzielnym ubieraniem się, zwłaszcza zapinaniem guzików, sznurowaniem butów,
11. rzucanie i łapanie piłki jest dla niego trudnym zadaniem,
12. jest nadmiernie ruchliwe, nie może usiedzieć/ustać w jednym miejscu,
13. nie próbuje pokonywać naturalnych przeszkód w terenie, tylko raczej je omija,
14. poproszone o coś często albo się z tym opóźnia, albo w ogóle zapomina o wykonaniu,
15. niewłaściwie czy wręcz dziwacznie trzyma różne przedmioty codziennego użytku tj. nożyczki, sztućce czy przybory do pisania,
16. w nowym miejscu dziecko czuje się zagubione, potrzebuje sporo czasu by zdobyć orientację w otoczeniu,
17. ma obniżone napięcie mięśniowe lub wady postawy,
18. przejawia duży lęk przed upadkiem lub wysokością,
19. wchodząc po schodach /schodząc częściej niż inne dzieci trzyma się poręczy, niepewnie stawia nogi,
20. nagle dotknięcie/popchnięcie z tyłu wywołuje u dziecka „reakcję alarmową” niewspółmierną do siły bodźca,
21. ma kłopoty z czytaniem z tablicy,
22. trudno się koncentruje, a łatwo się rozprasza,
23. wchodzi po schodach dostawiając nogi do siebie na każdym stopniu / wzorzec niedojrzały u dziecka powyżej 3 lat/,
24. siadając na krześle czy poprawiając na nim swoją pozycję zdarza się, że spada,
25. ma problemy w samodzielnym myciu się, korzystaniu z toalety,
26. ruchy dziecka są niezgrabne – zbyt zamaszyste, kanciaste,
27. dziecko sprawia wrażenie słabego, szybko się męczy,
28. często chodzi na palcach,
29. jest nadwrażliwe emocjonalnie, często się obraża,

30. nawet drobne urazy wywołują gwałtowną reakcję i długotrwałe narzekania,
31. kiedy próbujemy pomóc dziecku w przyjęciu jakiejś pozycji ciała wydaje nam się ono bezwładne, ciężkie lub sztywne,
32. nabycie nowej umiejętności wymaga od dziecka wielu prób i powtórzeń, ale gdy raz ją opanuje jest to efekt trwały,
33. podczas gimnastyki lub rytmiki wielu ćwiczeń nie jest w stanie wykonać, podobnie podczas swobodnych zabaw ruchowych – nie może dotrzymać kroku rówieśnikom,
34. ma słabe wyczucie odległości – często staje zbyt blisko innych ludzi czy przedmiotów,
35. w porównaniu do innych dzieci czy wymogów sytuacji porusza się zbyt szybko lub za wolno,
36. nie lubi dziecięcego baraszkowania z rodzicami lub rodzeństwem; nie lubi turlać się po podłodze, podskakiwać, robić fikołków,
37. zdarza się, że dziecko zaczyna czytać wyrazy od końca,
38. nie ma dominacji jednej ręki i żadna nie jest dostatecznie sprawna,
39. dziecku często przytrafiają się przykre przygody tj. rozlanie mleka, strącenie wazonu, rozsypanie cukru itp.,
40. wiele czynności samoobsługowych wykonuje z trudem, powoli, niezdarnie; do końca ich nie opanowało,
41. nieumyślnie wchodzi lub wpada na meble, ściany, inne dzieci,
42. dziecko trudno jest skłonić do współpracy z dorosłym lub współdziałania z innymi dziećmi; jest uparte,
43. podczas gier zespołowych zdarza się, że biegnie w innym kierunku niż jego drużyna, w inną stronę niż piłka, którą ma złapać, jest dezorientowane,
44. nowych aktywności fizycznych tj. : jazda na rowerze, pływanie uczy się długo i z mozołem a czasem mimo wysiłku nie udaje mu się ich opanować,
45. nie lubi karuzeli, czasem huśtawki – miewa potem mdłości,
46. okazuje niepokój, gdy musi oderwać nogi od podłoża, np. wejść na wysokie schody, na drabinkę, usiąść na wysokim stołku,
47. cierpi na chorobę lokomocyjną,
48. źle toleruje czesanie, mycie głowy, podczas mycia zębów miewa odruch wymiotny.